

Didàctica i Desenvolupament Curricular

Objectius

- Especificar els diferents àmbits i passos en la concreció del currículum.
- Assolir els principals recursos de la intervenció didàctica a l'aula i al cicle.
- Analitzar els components d'una intervenció didàctica en el tractament de la diversitat.

Metodologia

- Lectura, anàlisi i discussió de textos.
- Elaboració de dossiers sobre determinats temes.
- Realització de treballs en grup.
- Recull i anàlisi d'experiències didàctiques dels components del grup-classe.
- Planificació d'activitats didàctiques i la seva anàlisi, atenent l'entorn, els instruments i recursos didàctics emprats.
- Exposicions a classe de les activitats realitzades pels alumnes.
- Explicacions orals del professor.

Avaluació

En l'avaluació dels aprenentatges assolits pels alumnes es considerarà, a més de la seva participació regular i activa en les sessions de treball a l'aula, la correcta execució dels treballs i activitats proposats, així com la implicació personal en la búsqueda i elaboració d'informació.

Continguts

Tema 1. El mestre i el desenvolupament del currículum

- El mestre com a professional de l'ensenyament. Nivells d'intervenció i funcions.
- Perspectives dels mestres sobre el desenvolupament del currículum: el Pensament del Professor
- Investigació a l'aula i desenvolupament curricular

Tema 2. El desenvolupament del currículum: Aspectes bàsics

- Principis bàsics per al desenvolupament curricular
- Els models curriculars
- Les decisions curriculars durant la fase preactiva i interactiva del procés d'ensenyament-aprenentatge
- Planificació i programació. Nivells de concreció del currículum. Models curriculars i tipus de planificació.
- Els continguts i la seva tipologia. Planificació d'un procés de coneixement i d'una unitat de coneixement. La seqüència didàctica.

- L'avaluació: àmbits d'aplicació. Funcions i modalitats. Tècniques i instruments d'observació, seguiment i avaluació.

Tema 3. El desenvolupament del currículum a l'aula: Metodologia i recursos didàctics

- Estratègies didàctiques: l'agrupament de l'alumnat, el treball cooperatiu.
- Recursos didàctics: les sortides, les festes populars, el joc.
- Instruments didàctics: la biblioteca d'escola i d'aula, el suport informàtic i audio-visual, el llibre de text, l'agenda, els dossiers, els fitxers.

Tema 4. El desenvolupament del currículum: La intervenció del docent i l'organització del grup

- La gestió del funcionament del grup-classe com a comunitat social. La participació de dels alumnes en la gestió de les activitats a l'aula.
- L'organització de l'espai i de l'ambient de la classe. Models generals. Aplicació dels models a les diferents activitats d'aprenentatge.
- L'organització del temps. Sentit i funcions. Els determinants de la temporalització. El repartiment del temps: monocrònic i policrònic. Temps escolar i extraescolar: relacions.

Tema 5. El desenvolupament del currículum: La funció tutorial

- Les finalitats de les activitats de tutoria
- Àmbits de l'acció tutorial
- Situacions específiques de tutoria en relació als alumnes, als pares i als diferents mestres que intervenen en el grup-classe
- Les activitats de tutoria: reunions, entrevistes, assemblees, etc. Procediments i tècniques.

Bibliografia

- Alonso, M. L. (1986), Evaluación de proyectos didácticos, Cuadernos de Pedagogía, **140**, setembre, 46-51.
- Allal, L. (1980), Estrategias de evaluación formativa: concepciones psicopedagógicas y modalidades de aplicación, Infancia y Aprendizaje, **11**, 4-22.
- Antúnez, S. (1987), El projecte educatiu del centre. Barcelona: Graó.
- Antúnez, S., i altres (1991). Del projecte educatiu a la programació d'aula. Barcelona: Graó.
- Avaluació (monogràfic), Guix, **141-142**, juliol-agost 1989.
- Avaluació (monogràfic), Perspectiva Escolar, **70**, desembre 1982.
- Ayuste, A., i altres (1994). Planteamientos de la pedagogía crítica: comunicar y transformar. Barcelona: Graó.
- Bakeman, R., i Gottman, J. M. (1989), Observación de la interacción. Madrid: Morata.
- Bruner, J. S. (1978), La adquisición de conceptos, en El proceso mental en el aprendizaje. Madrid: Narcea.
- Castillejo, J. L., i altres (1989). El currículum en la escuela infantil: diseño, organización y control. Madrid: Santillana.

- Coll, C. (1984), Estructura grupal, interacción alumnos y aprendizaje escolar, Infancia y Aprendizaje, **27-28**, 119-138.
- Darder, P. (1980), El grup-classe, per un model d'interpretació i acció, Perspectiva Escolar, **41**, 58-64.
- Darder, P. (1991), El grup-classe, Vic: EUMO.
- De Ketele, J. M. (1984), Observar para educar, Madrid: Aprendizaje-Visor (pp. 17-21 i 29-41).
- Décroly, O. (1987), La funció de globalització i altres escrits, Vic: EUMO.
- Elliott, J., Práctica, recerca i teoria en educació, Vic: EUMO.
- Entwistle, N. (1988), La comprensión del aprendizaje en el aula, Barcelona: Paidós-MEC.
- Escaño, J., y Gil de la Serna, M. (1992), Cómo se aprende y cómo se enseña, Barcelona: Horsori.
- Fontana, D. (1989), La disciplina en el aula, Madrid: Santillana.
- Franch, J., i Pelach, J. (1986), Construim un projecte d'escola, Vic: EUMO.
- Freinet, C. (1977), Técnicas Freinet en la escuela moderna, Mèxic: Siglo XXI.
- Gardner, H. (1993), La mente no escolarizada. Cómo piensan los niños y cómo deberían enseñar las escuelas, Barcelona: Paidós.
- Gilly, M. (1986), Psicología social de la educación. En Moscovici, S. Psicología social (2 vols.), Barcelona: Paidós, pp. 601-627, vol 2.
- Gimeno, J. (1988), El currículum, una reflexión sobre la práctica, Madrid: Morata.
- Gimeno, J., i Pérez Gómez, A. I. (1983), La enseñanza, su teoría y su práctica, Madrid: Akal.
- Hernández, F., y Ventura, M. (1992), La organización del currículum por proyectos de trabajo, Barcelona: Graó/ICE de la Universitat de Barcelona.
- Irwin, M., i Bushnell, M. (1984), La observación del niño, Madrid: Narcea.
- Kemmis, S. (1988), El currículum: más allá de la teoría de la reproducción, Madrid: MEC-Morata.
- Loughlin, C. E., i Suina, J. H. (1987), El ambiente de aprendizaje: diseño y organización, Madrid: MEC-Morata.
- Mauri, t., i altres (1992), Els continguts escolar. El tractament en el currículum, Barcelona: Graó/ICE de la Universitat de Barcelona.
- Rué, J. (1991), El treball cooperatiu, Barcelona: Barcanova.
- Sancho, J. M. (1990), Los profesores y el currículum, Barcelona: Horsori-ICE de la Universitat de Barcelona.
- Santos, M. A. (1988), Patología general de la evaluación educativa, Infancia y Aprendizaje, **41**, pp. 143-158.
- Servicios Municipales de asesoramiento psicopedagógico de St. Boi i St. Just Desvern (1984), Evaluación y seguimiento en Parvulario y Ciclo Inicial. Pautas de observación, Madrid: Aprendizaje-Visor.
- Tann, C. S. (1990), Diseño y desarrollo de unidades didáctica en la escuela primaria, Madrid: MEC-Morata.
- Vayer, P., i altres (1993), Una ecología de la escuela. La dinámica de las estructuras materiales, Barcelona: Paidós.